MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 30.10.2026
Sayı : 1051

52321

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 20/10/2026

Naci Şanlıtürk
Ordu Milletvekili

Türkiye'nin en önemli tarımsal ihraç ürünlerinden biri olan fındık, başta Ordu, Giresun ve Trabzon olmak üzere Karadeniz Bölgesi'nde yüz binlerce üreticinin temel geçim kaynağını oluşturmaktadır. Ülkemize yıllık yaklaşık 3 milyar dolar döviz girdisi sağladığı ve doğrudan veya dolaylı olarak yaklaşık 8 milyon kişinin geçiminde rol oynadığı ifade edilen fındık üretimi, son dönemde artan maliyetler, düşük alım fiyatları ve zararlılarla mücadelede yaşanan sorunlar nedeniyle çeşitli güçlüklerle karşı karşıyadır.

Özellikle eğimli ve yamaç arazilerde üretim yapan çiftçilerimizin kilogram başına maliyetlerinin 230 TL seviyelerine ulaştığı, buna karşılık serbest piyasada fındığın üretim maliyetinin 50 ila 70 TL altında satıldığı belirtilmektedir. Bu durum, üreticilerin gelir kaybına uğramasına neden olmakta ve fındık üretiminin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Diğer taraftan, Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) stok ve satış politikaları, üretici örgütlerinin mevcut yapısı, fındık dikim alanlarının genişlemesi ve bölgede yeniden artış gösterdiği belirtilen kahverengi kokarca popülasyonu, fındık üretiminin geleceği açısından değerlendirilmesi gereken konular arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda üreticilerin desteklenmesi, fındık piyasasında istikrarın sağlanması, üretim alanlarının planlanması ve zararlılarla etkin mücadele edilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

52321

Bu bağlamda;

1. Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde özellikle eğimli ve yamaç arazilerde fındık üretim maliyetlerinin kilogram başına 230 TL seviyelerine ulaştığı ve üreticilerin ürünlerini maliyetlerinin altında satmak zorunda kaldıkları yönündeki şikâyetler Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Bu bölgelerde üretimin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla hangi somut tedbirlerin alınması planlanmaktadır?
2. Eğimli ve yamaç arazilerde yüksek işçilik ve üretim maliyetleriyle karşı karşıya kalan fındık üreticilerine, mevcut desteklemelere ilave olarak kilogram başına 50-60 TL tutarında özel bir destekleme ödemesi yapılması yönünde Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
3. Ülkemizin önemli tarımsal ihraç ürünlerinden biri olan fındıkta üretici gelirlerinin korunması, fiyat istikrarının sağlanması ve piyasanın düzenli işleyişinin temin edilmesi amacıyla Bakanlığınızca hangi ilave tedbirlerin alınması öngörülmektedir?
4. Toprak Mahsulleri Ofisinin 2026 yılı mahsulünden satın aldığı fındıkları 2027 yılı içerisinde satışa sunmasına yönelik herhangi bir planlama bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise satış kararlarında hangi piyasa koşulları ve kriterler esas alınacaktır?
5. Fındık piyasasında üretici fiyatlarının desteklenmesi ve arz kaynaklı fiyat baskısının önlenmesi amacıyla TMO stoklarında bulunan 2026 yılı mahsulü fındıkların 2027 yılı içerisinde satışa çıkarılmamasına yönelik bir karar alınması değerlendirilmekte midir?
6. Başta FİSKOBİRLİK olmak üzere fındık sektöründe faaliyet gösteren tarım satış kooperatifleri ve üretici örgütlerinin mevcut yapılarının güçlendirilmesi, üreticilerin karar alma süreçlerindeki etkinliğinin artırılması ve bu kuruluşların yeniden üretici odaklı bir yapıya kavuşturulması amacıyla köklü bir mevzuat veya yapısal reform çalışması bulunmakta mıdır?
7. Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde kahverengi kokarca popülasyonunun yeniden arttığı yönündeki tespitler karşısında, zararlının kışlaklarda kontrol altına alınması amacıyla hangi önlemler alınmıştır? Kışlak ilaçlamalarının tüm yerleşim alanlarını kapsayacak şekilde eş zamanlı yürütülmesine yönelik bölgesel bir mücadele programı başlatılması planlanmakta mıdır?
8. 2844 sayılı Fındık Üretiminin Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun kapsamında fındık dikim alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin hükümlerin uygulanması amacıyla Bakanlığınızca hangi denetimler gerçekleştirilmektedir? Mevzuata aykırı olarak oluşturulan yeni fındık bahçelerine ilişkin herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
9. Fındık üretimine izin verilen 16 il ve 125 ilçe dışında kalan bölgelerde, valilikler ve kaymakamlıklar aracılığıyla yeni fındık dikim alanları oluşturulduğu yönündeki iddialar Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Bu uygulamaların mevzuata uygunluğu denetlenmiş midir? İzin verilen alanlar dışında fındık dikiminin yaygınlaşmasını önlemek amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
10. Fındık üreticilerinin ziraat odalarına ödedikleri aidat ve diğer mali yükümlülükler karşılığında yeterli hizmet alamadıkları yönündeki şikâyetler Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir? Ziraat odalarının mevcut yapısının, üyelik ve aidat sisteminin yeniden düzenlenmesi veya bu kuruluşların kaldırılması dâhil olmak üzere kapsamlı bir yapısal değişiklik yapılması yönünde herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?